

บทคัดย่อ

ความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กระทำนั้น เป็นความผิดที่มีเหตุผลพิเศษเพื่อลงโทษบุคคลบางกลุ่มบางจำพวกไว้เป็นพิเศษจึงได้มีการกำหนดองค์ประกอบความผิดเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวผู้กระทำ และในกรณีที่มีผู้ร่วมกระทำความผิดในความผิดประเภทนี้มากกว่า 1 คน ปัญหาที่ตามมาคือ บุคคลผู้เข้าร่วมเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กระทำจะมีความรับผิดเช่นไร ซึ่งโดยหลักแล้ว ผู้ที่จะเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดนั้นได้จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวเท่านั้น เช่น “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน” “หญิงใด” เป็นต้น บุคคลอื่นๆ ที่มิได้มีคุณสมบัติเฉพาะตัวเช่นนั้นย่อมไม่อาจเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดนั้นได้ ส่วนผู้เข้าร่วมเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนนั้น ตามกฎหมายไทยถือว่าบุคคลอื่นๆ ที่มิได้มีคุณสมบัติเฉพาะตัวเช่นนั้นย่อมไม่อาจเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดนั้นได้ เมื่อไม่อาจเป็นผู้กระทำความผิดได้ ก็ไม่อาจเป็นตัวการในการกระทำความผิดนั้นได้ และไม่อาจเป็นผู้ใช้ให้การกระทำได้ด้วย คงเป็นได้แค่ผู้สนับสนุนเท่านั้น ทั้งที่การกระทำของบุคคลนั้นเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นตัวการ หรือเป็นการก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด แต่ก็รับผิดชอบเพียงเท่าการกระทำของผู้สนับสนุนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวในกฎหมายต่างประเทศได้มีหลักที่แตกต่างกันออกไปในหลาย ๆ ประเทศ กล่าวคือ บางประเทศผู้ขาดคุณสมบัติต้องรับโทษเพียงเท่าผู้สนับสนุน บางประเทศผู้ขาดคุณสมบัติสามารถเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดได้ เป็นต้น ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รวบรวมหลักกฎหมายจากประเทศต่าง ๆ อันได้แก่ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น มาศึกษาเปรียบเทียบกับข้อกฎหมายของไทย

ข้อมูลที่น่าสนใจในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้มาจากตำราและบทความของนักกฎหมายทั้งไทยและต่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายและคำพิพากษาของศาลสูงทั้งของไทยและต่างประเทศ โดยได้นำมาเรียบเรียงเปรียบเทียบเพื่อนำมาใช้วินิจฉัยปัญหา

ผลของการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องนี้ จะชี้ให้เห็นถึงข้อโต้แย้งเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องความรับผิดของตัวการและผู้ใช้ในกรณีความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้กระทำ ตามกฎหมายไทยในบางประการ กล่าวคือ การที่บุคคลผู้ขาดคุณสมบัติสามารถเป็นได้เพียงแค่ผู้สนับสนุน ทำให้กฎหมายไทยไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีบทบาทในการกระทำความผิดมากถึงขนาดเป็นผู้มีเจตนาร่วมกระทำความผิดด้วยกัน หรือเป็นก่อกำเนิดผู้กระทำความผิดได้ และทำให้บทบัญญัติเรื่องผู้ใช้ในกรณีความผิดที่ใช้ไม่กระทำลงไม่สามารถบังคับใช้ในกรณีนี้ได้ด้วย ดังนั้น จากการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายของต่างประเทศแล้ว ผู้เขียนจึง

เห็นว่า บุคคลผู้ขาดคุณสมบัติในความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัวสามารถเป็น
ตัวการหรือผู้ช่วยให้กระทำความผิดในการกระทำความผิดที่กฎหมายกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตัว
ของผู้กระทำได้